

15 november 2008

We vertrekken om 10u. naar St. Anne in Kinshasa voor het Te Deum ter gelegenheid van het feest van de dynastie. Dit gebruik is afgeschaft sinds recentelijk in alle landen waar België een ambassade heeft. Congo heeft er echter op aangedrongen om deze jaarlijkse gewoonte te blijven onderhouden. Onderweg is het een drukte van jewelste.

Nu we erop letten, er rijden inderdaad heel dure auto's rond, vooral 4x4's. We zien zelfs twee Hummers.

In de omgeving van de kerk is het moeilijk om te parkeren. We komen op het idee de bewakers die de afgesloten parking rond de kerk bewaken aan te spreken en hen ervan te overtuigen dat we verwacht worden en dat binnen iemand (Yves dus) op ons wacht. We zien er blijkbaar betrouwbaar genoeg uit om binnen gelaten te worden. Yves en Jean zijn ook pas aangekomen. Na afscheid genomen te hebben van Jean, gaan we samen de kerk binnen.

De kerk zit bomvol, zwarten en blanken door mekaar. Vooral de vrouwen zijn opgetut als betreft het hier een chic trouwfeest. Het koor vooraan in de kerk zingt heel mooi en swingend in afwachting van het begin van de ceremonie. Dan schrijden in stoet de priesters, de bisschoppen en kardinaal Monsengo naar voren, de ambassadeur van België sluit met zijn vrouw de stoet af.

De dienst duurt lang: veel gebeden en gezangen, een homilie en een toespraak van de kardinaal. De dienst sluit af met het Te Deum en de nationale hymnen van Congo en België. In België kan Anne Marie deze laatste beluisteren via haar gsm...

Terwijl de kerk leegloopt, zingt en danst het koor een vrolijk Marialied. Na de dienst is er

voor alle aanwezigen een grote receptie. Het is een feestelijke bijeenkomst met en tussen gewone, belangrijke en heel belangrijke Congolezen en Belgen met een fris pintje bier in de schaduw van de bomen. Yves wordt zeer hartelijk begroet door de ambassadeur, Johan Swinnen en (vooral) zijn echtgenote (ondertussen hebben beiden Congo verlaten, ze resideren nu in Madrid waar Johan Swinnen België vertegenwoordigt). Beiden zijn het project in Katako Kombe in 2007 gaan bezoeken en hebben hieraan bijzondere herinneringen.

Van hier vertrekken we naar het bureau van SN Brussels Airlines om onze bagage in te checken. Die wordt dan vanuit het centrum van de stad naar de luchthaven gebracht. Er is echter een probleem. Niemand heeft ons gezegd dat de bagage hier open gedaan moet worden om ze manueel te controleren. Zwarte controleurs doen dat mét handschoenen aan! Het probleem? Wij hebben onze valiezen gesloten en de sleuteltjes zitten nog in onze rugzakken die bij de Kapucijnen staan. Er zal dus niets anders opzitten om onze bagage op de luchthaven in te checken. Dat schijnt soms nogal wat tijd te vergen, het is evenmin altijd veilig.

Bij het Kapucijnen heeft Yves nog een en ander te bespreken met Henriette. Yves toont ons een manifest van de Congolese bisschoppensynode waarin ze regering en parlementairen op hun plichten wijzen. Een Brussels apotheker die hier onderzoek doet naar de kwaliteit van de medicamenten en de parallelle circuits komt met Yves spreken over zijn bevindingen. De tijd kruipt langzaam voort tot het tijd is om naar de luchthaven te vertrekken.

Het is er een heel nerveus gedoe. Er wordt geroepen, getrokken en geduwd. Allerhande 'muskieten' proberen wat van ons bloed te zuigen (lees: geld af te troggelen).

Een pipo met een ondefinieerbare functie heeft mij bijna goed liggen. Na de paspoortcontrole neemt hij mij vliegenvlug het paspoort uit de handen en beveelt me mee te komen. Ik volg hem, ik moet wel want hij heeft mijn paspoort. Op het emigratiepapier maakt hij met een potlood wat berekeningen. Ik ben nerveus maar laat het niet merken. Een dame van het zogenaamde protocol, die al sinds we het luchthavengebouw binnenkwamen achter ons gat loopt, komt tussenbeide. Ze neemt hem kordaat mijn paspoort af, geeft het mij terug en brengt me bij Yves en Mieke. Dan gaat ze met ons mee naar het terras waar we een biertje zullen drinken. Onderweg schooit ze wat geld bijeen als vergoeding voor de bewezen diensten.

Eerlijk gezegd lijkt de functie van die dame er een om rap, rap nog wat geld uit de zakken van de reizigers te kloppen. Ik moet echter bekennen dat ze mij van erger gered heeft.

Eer we uiteindelijk op het vliegtuig geraken, passeren we nog vier controles. Met een tussenlanding in Douala vliegen we bij nacht naar Brussel. Het is er zwaar bewolkt, mistig en heel fris.

De controles in de luchthaven van Kinshasa bij het verlaten van Congo.

- Binnenkomen van de luchthaven: paspoort en vliegticket tonen aan de politie. De ingang is zeer nauw.
- RX-controle van de bagage.
- Bagage wordt manueel gecontroleerd.
- Paspoortcontrole en controle van de emigratiepapieren aan twee loketten.
- Paspoortcontrole en afgifte van de emigratiepapieren voor we de wachtkamer binnen mogen (neutrale zone).
- RX-controle van de handbagage.
- De opstapkaart tonen bij het verlaten van de wachtzaal.
- Manuele controle van de handbagage aan de trap van het vliegtuig en controle met piepscanner voor we het vliegtuig betreden.

Enkele losse notities

- Een missiepost bestaat uit drie belangrijke pijlers: geestelijke zorg (kerk of kapel), onderwijs (school) en gezondheidszorg (ziekenhuis, centre de santé of poste de santé). Dat is zo, zowel in de stad als in het verst afgelegen dorp die naam waardig.

- De vrouwen op de grote publiciteitsborden zijn niet zwart maar gebleekt, op enkele borden wel 'wreed' gebleekt.

- Er ligt in de wijken van Kinshasa waar we voorbijkomen veel vuilnis, sommige plaatsen zijn ware vuilnisbelten waar over en door gelopen wordt alsof het een geplaveid pad betreft.

● Elk vrij plekje grond dat niet door een verkoopsstalletje ingepalmd is, elk vrij stukje grond tussen twee dicht bij elkaar liggende parallelle wegen is een groentetuintje. Wee je gebeente als je iets wegneemt van een ander tuintje dan het jouwe!

● Onderweg worden de auto's bij panne ter plaatse gerepareerd (idem Roemenië destijds en nu ook nog wel hier en daar).

● De vele blauw en geel geschilderde busjes zijn nieuw in het stadsbeeld van Kinshasa.

● Pierre, de rector en de bisschop zijn van dezelfde lichtung seminaristen. Een rijke lichtung.

● Jammer dat we niets bij ons hadden om op zijn minst wat klankopnames te maken. Filmen zou ook interessant geweest zijn maar... Wie filmt kan verder maar weinig aandacht hebben voor wat er echt te gebeuren staat, laat staan er iets van meedragen. Dat heb ik ondervonden toen ik soms wat te veel bezig was met foto's nemen en achter de feiten dreigde na te lopen.

● In het deel van de gezondheidszone dat we bezochten zijn er veel kinderen met een navelbreuk. Sommige navelbreuken zijn groot tot zeer groot, als een gemiddelde tomaat.

● We hebben weinig bejaarden gezien op onze reis.

● Alle materialen die tot nu toe naar Katako-Kombe verstuurd werden, zijn ter plaatse aangekomen. Over één doos die dit jaar verstuurd werd, hebben we twijfels (zie 6 november).

● Speelgoed: Een stok met een wiel, een hoepel en een stok, autootjes uit blik, een houten plank in de vorm van een gitaar, in de vorm van een gitaar geplooid ijzerdraad. Poppen heb ik niet gezien, wel veel kinderen die nog kleinere kinderen met zich mee droegen.

● Voor zoverre je van 'den buiten' kan spreken op 'den buiten': In een van de dorpen op 'den buiten' van de zone Katako-Kombe liepen schoolkinderen rond met een lei en een griffel.

● Een arts verdient \$4800 per jaar. Een zak cement van 50 kg kost \$35 in Kinshasa, transport inbegrepen \$70 tegen dat die zak in Katako-Kombe geraakt. Dat is een verdriedubbeling sinds een paar weken geleden een van de schouwen van de cementovens van Lukula naar beneden gedonderd is.

● Schooien op alle niveaus: Dat een gehandicapte schooit, kan ik aannemen. Maar echt, bijna iedereen schooit. Iemand van het bureau central zei dat hij heel erg in foto's geïnteresseerd was. Hij wilde daarover met mij corresponderen. Dan heb ik wel zijn adres nodig. Hij geeft mij zijn adres op een slonzig papiertje. Onder het adres staat: Demande appareil photo. De politiemannen vragen geld, sommigen vrank, anderen onopvallend zodat niemand het hoort. In de straat word je onopvallend benaderd, men vraagt geld om eten te kopen. Een persoon met een hoge functie geeft een hele uitleg over de gsm-mast die geïnstalleerd wordt, dat er naar België zal kunnen gebeld worden en nog veel vijven en zessen tot de kat uit de mouw komt: wij moeten hem/haar een gsm kopen en opsturen.

● De wilde muskieten van Katako-Kombe? We hebben ze noch gezien noch gevoeld (ik toch niet). De echte wilde muskieten zwermde rond ons in de luchthaven van Kinshasa. Ze zijn er niet in geslaagd ons te steken.

● We zijn niet vermagerd naar terug thuisgekomen.

aan al onze gastvrouwen, DANK!